

Cekos In Ekspert

На основу члана 9. став 10. и члана 10. став 7. Закона о инспекцијском надзору ("Службени гласник РС", бр. 36/15 и 44/18 - др. прописи),

Министар рударства и енергетике доноси

ПРАВИЛНИК О ПОСЕБНИМ ЕЛЕМЕНТИМА ПРОЦЕНЕ РИЗИКА, УЧЕСТАЛОСТИ ВРШЕЊА ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА НА ОСНОВУ ПРОЦЕНЕ РИЗИКА И ПОСЕБНИМ ЕЛЕМЕНТИМА ПЛАНА ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА У ОБЛАСТИ ОПРЕМЕ ПОД ПРИТИСКОМ

(Сл. гласник РС бр. 85/18)

Основни текст на снази од 16/11/2018 , у примени од 16/11/2018

Предмет

Члан 1.

Овим правилником прописују се посебни елементи процене ризика, учесталост вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебни елементи плана инспекцијског надзора у области опреме под притиском.

Посебни елементи за процену ризика

Члан 2.

(1) Тежина штетних последица представља производ природе штетних последица која произлази из намене опреме под притиском у надзираном објекту, односно врсте делатности која се обавља у надзираном објекту и обима штетних последица који зависи од укупног броја опреме под притиском високог нивоа опасности одређене намене и укупне запремине посуда под притиском и/или опреме под притиском која се загрева пламеном или на други начин, а која се налази у надзираном објекту и користи у вршењу одређене делатности од стране надзираног субјекта.

(2) Преглед посебних елемената за процену ризика у области инспекцијског надзора опреме под притиском и матрица ризика дати су у Прегледу посебних елемената за процену ризика у области инспекцијског надзора опреме под притиском и матрица ризика (Прилог 1), који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

(3) Процена ризика за ванредни инспекцијски надзор који се спроводи на основу поднетог захтева, односно представке врши се на основу елемената за процену ризика за редован инспекцијски надзор.

Непосредна процена ризика

Члан 3.

- (1) Ако надзирани субјект, односно надзирани објект имају статус нерегистрованог субјекта, односно објекта, аутоматски се процењује критичан ризик, без процене ризика на основу осталих посебних елемената за процену ризика.
- (2) Такође, ако је учињено кривично дело од стране надзираног субјекта аутоматски се процењује критичан ризик, без процене ризика на основу осталих посебних елемената за процену ризика.
- (3) Приликом инцидента или таквог догађаја код надзираног субјекта, односно надзираног објекта који је за последицу имао озбиљно угрожавање живота и здравља људи, животиња и биљака, животне средине и имовине аутоматски се процењује критичан ризик, без процене ризика на основу осталих посебних елемената за процену ризика.
- (4) Код новооснованих субјеката, односно објеката (субјекти, односно објекти који су основани и почели са обављањем делатности у последњих годину дана), као и код субјеката, односно објеката код којих у претходном периоду није вршен инспекцијски надзор процењује се као претпоставка средњи степен ризика.

Учесталост вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика

Члан 4.

- (1) На основу процене ризика одређује се степен ризика код надзираног субјекта, односно надзираног објекта и утврђује учесталост вршења инспекцијског надзора.
- (2) Код надзираног субјекта, односно надзираног објекта код којег је степен ризика процењен као критичан, након извршења наложених мера и отклањања свих незаконитости и неправилности које се утврђују контролним инспекцијским надзором, наредни инспекцијски надзор се обавља најкасније у року од годину дана.
- (3) Код надзираног субјекта, односно надзираног објекта код којег је степен ризика процењен као висок, након извршења наложених мера и отклањања свих незаконитости и неправилности које се утврђују контролним инспекцијским надзором, наредни инспекцијски надзор се обавља најкасније у години након следећег редовног прегледа опреме под притиском који је прописан у складу са техничким прописом којим се уређују прегледи и испитивања опреме под притиском током века употребе.
- (4) Код надзираног субјекта, односно надзираног објекта код којег је степен ризика процењен као средњи, након извршења наложених мера уколико су исте наложене и отклањања свих незаконитости и неправилности које се утврђују контролним инспекцијским надзором, наредни инспекцијски надзор се обавља најкасније у години након следећег редовног унутрашњег прегледа или испитивања притиском опреме под притиском који је прописан у складу са техничким прописом којим се уређују прегледи и испитивања опреме под притиском током века употребе.
- (5) Код надзираног субјекта, односно надзираног објекта код којег је степен ризика процењен као низак, наредни инспекцијски надзор се обавља најкасније једном у десет година.
- (6) Ако је процењен незнатан ризик, инспекцијски надзор се не врши, изузев ако не настану услови за спровођење ванредног инспекцијског надзора.
- (7) Када су надзирани објекти гасоводи за транспорт или дистрибуцију природног гаса, осим процењеног степена ризика, наредни инспекцијски надзор се спроводи у зависности од новоизграђених гасовода за транспорт или дистрибуцију природног гаса, односно од проширења гасне инфраструктуре од стране надзираног енергетског субјекта.
- (8) Ако се промене елементи на основу којих је извршена процена ризика и накнадно се процени да је степен ризика незнатан, инспекцијски надзор се не врши.

(9) Ако се праћењем утврди да је незнатан ризик повећан и да прелази у неки од виших степен ризика, инспекцијски надзор се спроводи у учесталости предвиђеној за одговарајући степен ризика.

Посебни елементи плана инспекцијског надзора у области опреме под притиском

Члан 5.

(1) План инспекцијског надзора, поред обавезних елемената, садржи и:

- 1) број и врсту надзираних субјеката, односно надзираних објеката у којима је планиран редован инспекцијски надзор, по областима надзора дефинисаним контролним листама;
- 2) број и врсту надзираних субјеката, односно надзираних објеката у којима је планиран ванредан утврђујући инспекцијски надзор у поступку добијања и проширења лиценце за обављање енергетске делатности, као и у поступку добијања сагласности за складиштење течног нафтног гаса за сопствене потребе и/или снабдевање сопствених превозних средстава на интерним станицама за снабдевање превозних средстава течним нафтним гасом;
- 3) број и врсту надзираних субјеката у којима су планиране службене саветодавне посете;
- 4) активности и ангажованости инспектора опреме под притиском на пословима који нису директно везани за инспекцијски надзор.

(2) Планом инспекцијског надзора, активности инспектора опреме под притиском се усмеравају првенствено ка надзираним субјектима код којих је процењен критичан степен ризика, како би се тај степен ризика смањило, односно ка надзираним субјектима, односно објектима код којих у скоријем периоду није вршен инспекцијски надзор, као и оним делатностима у којима је констатован повећан број незаконитости и неправилности у претходном периоду.

(3) План инспекцијског надзора може да садржи и посебне захтеве који се односе на усклађеност планова инспекцијских надзора у области опреме под притиском између републичких инспектора опреме под притиском и инспектора опреме под притиском који обављају поверене послове инспекцијског надзора на територији аутономне покрајине.

Завршна одредба

Члан 6.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Број 110-00-00041/2018-05

У Београду, 12. октобра 2018. године

Министар,

Александар Антић, с.р.

Прилог 1

ПРЕГЛЕД ПОСЕБНИХ ЕЛЕМЕНАТА ЗА ПРОЦЕНУ РИЗИКА У ОБЛАСТИ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА ОПРЕМЕ ПОД ПРИТИСКОМ И МАТРИЦА РИЗИКА

I. Посебни елементи за процену ризика

1. Посебни елементи за процену природе штетних последица

Намена опреме под притиском у надзираном објекту, односно врста делатности која се обавља у надзираном објекту	Опис штетне последице	Нумеричка вредност
Опрема под притиском у објектима за складиштење хлора	Критична	5
Опрема под притиском у објектима за складиштење амонијака	Критична	5
Опрема под притиском у објектима за складиштење течног нафтног гаса	Критична	5
Гасоводи за транспорт природног гаса	Критична	5
Гасоводи за дистрибуцију природног гаса	Критична	5
Опрема под притиском у расхладним постројењима са амонијаком (хладњаче)	Висока	4
Стабилне посуде под притиском са инсталацијом за сумпор-диоксид	Висока	4
Опрема под притиском у објектима за производњу електричне енергије - термоелектранама	Висока	4
Опрема под притиском у објектима за производњу и прераду деривата нафте (рафинерије и петрохемије)	Висока	4
Опрема под притиском на станицама за снабдевање превозних средстава течним нафтним гасом и компримованим природним гасом	Висока	4
Опрема под притиском у пунионицама за пуњење посуда за течни нафтни гас, компримовани и утечњени природни гас	Висока	4
Посуде под притиском и инсталације за течни нафтни гас у постројењима за одређени технолошки процес или инсталацијама за грејање	Висока	4
Унутрашње гасне инсталације за природни гас са радним притиском већим од 0,5 бар	Висока	4
Нафтоводи и продуктоводи	Висока	4
Стабилне посуде изоловане вакуумом са инсталацијом за криогене гасове - флуиде из групе 1	Висока	4
Стабилне посуде које нису изоловане вакуумом са инсталацијом за криогене гасове - флуиде из групе 1	Висока	4
Опрема под притиском у објектима за производњу електричне енергије - хидроелектранама	Средња	3
Посуде под притиском у апаратима за дисање	Средња	3
Стабилне посуде изоловане вакуумом са инсталацијом за криогене гасове - флуиде из групе 2	Средња	3
Стабилне посуде које нису изоловане вакуумом са инсталацијом за криогене гасове - флуиде из групе 2	Средња	3

Посуде под притиском у апаратима за гашење пожара	Средња	3
Опрема под притиском у здравственим установама - аутоклави, стерилизатори и друга опрема	Средња	3
Опрема под притиском у објектима за производњу топлотне енергије - котларнице за производњу паре или вреле воде	Средња	3
Опрема под притиском у процесној индустрији - проточни и шаржни измењивачи топлоте и уређаји и апарати у одређеним технолошким процесима	Ниска	2
Опрема под притиском у постројењима за комбиновану производњу електричне и топлотне енергије	Ниска	2
Посуде и инсталације за компримовани ваздух	Ниска	2
Једноставне посуде под притиском	Ниска	2
Посуде за спречавање хидрауличног удара у постројењима за снабдевање водом	Ниска	2
Експанзионе посуде у инсталацијама за дистрибуцију топлотне енергије	Незнатна	1
Хидрофорске посуде у инсталацијама за снабдевање водом	Незнатна	1
Напомена: У случају када се у надзираном објекту користи опрема под притиском за различите намене, односно врсте делатности процена природе штетних последица за такав објекат се спроводи за опрему под притиском чија намена, односно делатност би проузроковала највећу штетну последицу		

2. Посебни елементи за процену обима штетних последица

1) Укупан број опреме под притиском високог нивоа опасности одређене намене која се налази у надзираном објекту и користи у вршењу одређене делатности од стране надзираног субјекта		
Укупан број	Опис штетне последице	Нумеричка вредност
1-3	Незнатна	1
4-10	Ниска	2
11-20	Средња	3
21-50	Висока	4
Преко 50 као и гасоводи за транспорт и дистрибуцију природног гаса и продуктоводи и нафтоводи	Критична	5
2) Укупна запремина посуда под притиском и/или опреме под притиском која се загрева пламеном или на други начин, а која се налази у надзираном објекту и користи у вршењу одређене делатности од стране надзираног субјекта		
Укупна запремина у m ³	Опис штетне последице	Нумеричка вредност

0-20	Незнатна	1
21-100	Ниска	2
101-1.000	Средња	3
1001-5.000	Висока	4
Преко 5.000	Критична	5

Напомена: За гасоводе за транспорт и дистрибуцију природног гаса и продуктоводе и нафтоводе, као и индустријске цевоводе утицај запремине као елемента за процену обима штетних последица се не узима у обзир.

3. Тежина штетних последица

Тежина штетних последица представља производ природе штетних последица и обима штетних последица.

Тежина штетних последица утврђује се у распону бодова од 1 до 125 и нумерички је исказана од 1 до 5 са приказом распона бодова.

Тежина штетних последица	Распон бодова	Нумеричка вредност
Незнатна	1-4	1
Ниска	5-8	2
Средња	9-27	3
Висока	28-64	4
Критична	65-125	5

4. Посебни елементи за процену вероватноће настанка штетних последица

1) Ризик утврђен у претходном инспекцијском надзору из контролне листе		
Степен ризика из претходног надзора	Опис вероватноће	Нумеричка вредност
Незнатан	Незнатна	1
Низак	Ниска	2
Средњи	Средња	3
Висок	Висока	4
Критичан	Критична	5
2) Незаконитости и неправилности утврђене у претходном инспекцијском надзору		
Утврђено стање и наложене мере	Опис вероватноће	Нумеричка вредност

Нису утврђене незаконитости и неправилности	Незнатна	1
Утврђене су незаконитости и неправилности и записником су наложене мере за њихово отклањање	Ниска	2
Утврђене су незаконитости и неправилности и решењем су наложене мере за њихово отклањање	Средња	3
Утврђене су незаконитости и неправилности и решењем је забрањена употреба опреме под притиском	Висока	4
Поднета је прекршајна пријава, пријава за привредни преступ или кривична пријава	Критична	5
3) Спремност и способност надзираног субјекта да изврши наложене мере и отклони утврђене незаконитости и неправилности и тако оствари законитост и безбедност свог пословања и поступања		
Поступање	Опис вероватноће	Нумеричка вредност
Нису изречене мере (нису утврђене незаконитости и неправилности)	Незнатна	1
Мере за отклањање незаконитости или неправилности које су наложене записником или решењем су извршене у потпуности у наложеном року	Ниска	2
Мере за отклањање незаконитости или неправилности које су наложене записником нису извршене или су извршене делимично и донето је решење којим је наложено извршење неизвршених мера из записника	Средња	3
Мере за отклањање незаконитости или неправилности које су наложене решењем су извршене делимично и поднет је захтев за продужетак рока за неизвршене мере	Висока	4
Мере за отклањање незаконитости или неправилности које су наложене решењем нису извршене	Критична	5

5. Вероватноћа настанка штетних последица

Вероватноћа настанка штетних последица представља производ степена ризика утврђеног у претходном инспекцијском надзору из контролне листе и незаконитости и неправилности утврђених у претходном инспекцијском надзору и спремности и способност надзираног субјекта да изврши наложене мере и отклони утврђене незаконитости и неправилности и тако оствари законитост и безбедност свог пословања и поступања.

Вероватноћа настанка штетних последица утврђује се у распону бодова од 1 до 125 и нумерички је исказана од 1 до 5 са приказом распона бодова.

Вероватноћа настанка штетних последица	Распон бодова	Нумеричка вредност
Незнатна	1-4	1
Ниска	5-8	2
Средња	9-27	3

Висока	28-64	4
Критична	65-125	5

II. Матрица ризика и метод за процену ризика

Степен ризика јесте производ тежине штетних последица и вероватноће настанка штетних последица.

Тежина штетних последица и вероватноћа настанка штетних последица своде се на нумеричке вредности у распону од 1 до 5, ради једноставније примене матрице ризика методом 5 x 5.

Матрица ризика 5 x 5 обухвата сваку комбинацију од пет нивоа тежине штетних последица (нумеричке вредности од 1 до 5) и вероватноће настанка штетних последица (нумеричке вредности од 1 до 5) за процену степена ризика.

У табели 1 је приказана метода 5 x 5 - матрица ризика.

За примену ове методе потребно је за сваки надзирани субјект, односно надзирани објект (који се анализира применом методе) утврдити:

- тежину штетних последица и
- вероватноћу настанка штетних последица.

За утврђену тежину штетних последица и вероватноћу настанка штетних последица, на основу Табеле 2. утврђује се степен ризика (одредити степен ризика од 1 до 25).

Табела 1: Метода 5 x 5 - матрица ризика

Вероватноћа настанка штетних последица		Тежина штетних последица				
		Незнатна	Ниска	Средња	Висока	Критична
		1	2	3	4	5
Незнатна	1	1	2	3	4	5
Ниска	2	2	4	6	8	10
Средња	3	3	6	9	12	15
Висока	4	4	8	12	16	20
Критична	5	5	10	15	20	25

Табела 2: Степен ризика

Бројчана вредност ризика	Степен ризика
1, 2	Незнатан
3, 4, 5	Низак
6, 8, 9	Средњи
10, 12, 15, 16	Висок
20, 25	Критичан

